

รายงานผล
การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
รอบ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
สำนักงานศึกษาธิการภาค 4

สำนักงานศึกษาธิการภาค 4 ขอรายงานผลการติดตามประเมินผล ตามประเด็นการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดังนี้

นโยบายการตรวจฯ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

10. ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

10.1 ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

- ส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ ส่งเสริม สนับสนุน ให้โรงเรียนในสังกัดจัดกิจกรรมหรือจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนให้พัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการ เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะ ฝึกประสบการณ์จริง โดยโรงเรียนได้จัดกิจกรรมหรือจัดการเรียนรู้ เช่น การเสริมทักษะอาชีพในรายวิชา พื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม การจัดรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับอาชีพ การจัดโครงการอาชีพ การจัดฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ การเสริมทักษะอาชีพในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ กิจกรรมตลาดนัดในโรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

- จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริม สนับสนุนการผลิต จัดทำ ใช้สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรม สิ่งอำนวยความสะดวก และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อให้นักเรียนได้เรียนรู้และส่งเสริมทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ ภายใต้หลักเศรษฐกิจพอเพียงและสอดคล้องกับการพัฒนาสู่มาตรฐานสากล รวมทั้งมีการประสานความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ

- มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาทักษะอาชีพ และสมรรถนะที่จำเป็นให้แก่ผู้เรียน ผ่านการจัดการเรียนการสอนรายวิชาพื้นฐาน วิชาเพิ่มเติม ชุมนุม และกิจกรรมต่าง ๆ มีการดำเนินการบริษัทสร้างการดี ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เน้นให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์ผลงานและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ นำออกจัดจำหน่ายในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมวันงานอาชีพ กิจกรรม Open house เป็นต้น

- ดำเนินการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับเครือข่ายชุมชน มหาวิทยาลัยในพื้นที่ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมทักษะอาชีพ และการพัฒนาสมรรถนะให้แก่ผู้เรียนผ่านโครงการ/กิจกรรม และปราชญ์ชาวบ้าน โดยเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

- สถานศึกษา มีการดำเนินการเกี่ยวกับผู้สำเร็จการศึกษาเรียนจบแล้วมีงานทำ โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้เข้าร่วมทะเบียนการว่างงาน หรือประกาศรับสมัครงานกับกรมแรงงานจังหวัด
- ผู้เรียนและผู้ที่จะจบการศึกษามีทักษะที่จำเป็นสามารถประกอบอาชีพได้
- มีการประชาสัมพันธ์งาน Part-Time / Full-Time ต่าง ๆ ที่มีการฝากประชาสัมพันธ์กับทางเว็บไซต์วิทยาลัยและเพจแนะแนวอาชีพและการจัดหางานเพื่อให้นักเรียนที่มีความสนใจและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่สถานประกอบการต้องการได้เข้าไปทำงานและหารายได้ระหว่างเรียน

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด

- ส่งเสริมสนับสนุนให้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทุกแห่ง มีการจัดการศึกษาตามความสนใจและศักยภาพของผู้เรียนเพื่อให้ทุกกลุ่มเข้าถึงการศึกษา การเรียนรู้ และการฝึกอาชีพ อีกทั้งมีการพัฒนาสมรรถนะอาชีพ โดยการ Reskill, Upskill และ New skills ให้แก่กลุ่มผู้เรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาอย่างสม่ำเสมอในการให้ความรู้และฝึกปฏิบัติการจัดทำโครงการต่าง ๆ โดยมีการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพที่หลากหลายหลักสูตรตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ มีการพัฒนาสมรรถนะอาชีพ โดยการ Reskill, Upskill และ New skills ให้แก่กลุ่มประชาชนทั่วไปในการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านอาชีพ ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต ด้านการพัฒนาสังคมและชุมชน ด้านการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย ส่งเสริมการอ่าน ฯลฯ
- ประสานความร่วมมือกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในการขอรับการสนับสนุนกิจกรรมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาด้านอาชีพให้กับนักศึกษา (Learn to Earn) เพื่อให้ นักศึกษามีทักษะอาชีพสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ให้กับตนเอง ตลอดจนได้รับการพัฒนาตนเองตามความต้องการความสนใจและความถนัด

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

- สถานศึกษาได้ดำเนินการในรูปแบบของกิจกรรมชุมชนสร้างสรรค์งานศิลป์จากอัญชันสู่อาชีพ ซึ่งผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษามีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน ได้รับการฝึกทักษะทางด้านอาชีพจากแหล่งเรียนรู้การทำเซรามิกในชุมชน การปักผ้า การทำขนมไทยจากภูมิปัญญาและวิทยาการในชุมชน

10.2 ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

หน่วยงาน	ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา/อุปสรรค	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา	- โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนครู และบุคลากร มีจำนวนน้อย และขาดความรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน ด้านอาชีพ	- ประสานงานความร่วมมือของ วิทยาลัยอาชีวศึกษา เอกชนที่มีความเชี่ยวชาญ เข้าช่วยเติมเต็มความรู้ให้กับนักเรียนในรูปแบบ กิจกรรม โครงการ	- นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการ มีกระบวนการคิดแก้ปัญหา และมีทักษะในการปรับปรุง แก้ไข ซ่อมแซม ของใช้ต่าง ๆ

หน่วยงาน	ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา/อุปสรรค	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - การรับสมัครงานและตำแหน่งว่างงานในระบบกรมแรงงานจังหวัด มีน้อยและไม่ตรงกับความต้องการของผู้สำเร็จการศึกษา - นักศึกษาบางส่วนหางานหลังจากจบการศึกษายังไม่ได้ หรือยังไม่ค้นพบตัวเอง - นักเรียนจบออกไปแต่ได้ทำงานได้ไม่ตรงสายที่ตนจบมา 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ แหล่งหางานเพิ่มจากแหล่งหางานในพื้นที่ร่วมด้วยและวิทยาลัยฯ มีโครงการหารายได้ระหว่างเรียนให้กับนักเรียน นักศึกษา ในช่วงวันหยุด และเสาร์ อาทิตย์ - ทางแผนกรายวิชาและทางวิทยาลัย มีการประชาสัมพันธ์นายจ้างหรือสถานประกอบการผ่านทางเว็บไซต์หรือเพจเฟซบุ๊กเพื่อให้ นักเรียนที่สนใจและมีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไปสมัคร - ทางแผนกรายวิชาและทางวิทยาลัย มีการประชาสัมพันธ์นายจ้าง, สถานประกอบ, หรือการสอบข้าราชการ ทหารตำรวจหรือเหล่าทัพต่าง ๆ ผ่านทางเว็บไซต์หรือเพจเฟซบุ๊กเพื่อให้ นักเรียนที่สนใจและมีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไปสมัคร 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สำเร็จการศึกษา มีงานทำในระหว่างเรียน เพิ่มมากขึ้น - นักเรียนได้ค้นพบตัวเองและมีอาชีพหลังจบการศึกษา - นักเรียนได้ประกอบอาชีพตามที่ ตนสนใจและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตรงสาขาทางานอย่างเต็มที่
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	<ul style="list-style-type: none"> - การร่วมมือกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดหลักสูตรการเรียนการสอนด้านอาชีพ ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการอบรมอาชีพเสริมในชุมชนโดยใช้วิทยากรซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิทยากรสอนวิชาชีพจากศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ประจำอำเภอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) และ ทบทวนทักษะ (Reskill)
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ไม่เท่ากัน - ค่าวัสดุไม่สอดคล้องกับค่าครองชีพในปัจจุบัน 	<ul style="list-style-type: none"> - สอนเป็นการส่วนตัวจากวิทยากร และให้ผู้เรียนร่วมช่วยสอนแนะนำ - ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ - มีงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ

10.3 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

- การร่วมมือของเครือข่ายการศึกษา ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านอาชีพของนักเรียน
- การเรียนรู้ ด้วยรูปแบบ active learning เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

- ผู้สำเร็จการศึกษา เข้าถึงข้อมูลได้มากขึ้น ส่งผลให้สามารถหารายได้ระหว่างเรียนได้
ได้มากขึ้น
- นักเรียนได้ประกอบอาชีพตามทักษะ ความสามารถที่มีและที่ตนสนใจโดยสำรวจข้อมูล
นักเรียนที่จบการศึกษาภายในระยะเวลา 1 ปี
- ครูผู้สอนร่วมกันพัฒนาและจัดการกระบวนการสอนให้ผู้เรียนและผู้จบการศึกษา
ทุกคนมีทักษะที่จำเป็นสามารถประกอบอาชีพได้

10.4 ข้อเสนอแนะ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

- การจัดกิจกรรมตลาดนัดโครงการ ตลาดนัดอาชีพ ควรมีการเผยแพร่ในสื่อ online
เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีสร้างทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดเจตคติที่ดี
ต่ออาชีพ

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด

- ควรปรับเกณฑ์การเบิกจ่ายงบประมาณ และการจัดหาวัสดุ ให้สอดคล้องกับค่าครองชีพ
ในปัจจุบัน

10.5 รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

- ไม่มี -